

VĂN HÓA VÀ VĂN HÓA PHÁP LUẬT TRONG QUẢN TRỊ TỐT VÀ PHÒNG CHỐNG THAM NHŨNG

*GS. TS. Hoàng Thị Kim Quế**

I. Tiếp cận văn hóa và văn hóa pháp luật trong Quản trị tốt

Quản trị bằng văn hóa đã và đang là xu hướng phát triển tất yếu trong thế giới hiện đại. Quản trị tốt, đặc biệt là quản trị nhà nước tốt cũng không là ngoại lệ, bởi lẽ quản trị tốt chỉ có thể thực hiện được trong môi trường văn hóa, trong đó có văn hóa pháp luật.

Văn hóa pháp luật có vai trò là tiền đề, điều kiện của quản trị tốt và phòng chống tham nhũng. Chỉ riêng trong lĩnh vực kinh doanh, tiếp cận văn hóa cũng đã được khẳng định về thực tiễn và lý thuyết kinh doanh hiện đại. Ông Giản Tư Trung (ảnh), Hiệu trưởng Trường Doanh nhân PACE, Viện trưởng Viện Nghiên cứu Phát triển Giáo dục (IRED), đồng thời là tác giả của cuốn sách nhiều ảnh hưởng “Đúng Việc - một góc nhìn về câu chuyện khai minh” khẳng định trong cuộc trao đổi với phóng viên Báo Văn Hóa: "Quản trị bằng văn hóa là tương lai của quản trị, quản trị bằng văn hóa tức là quản trị bằng tự trị, khác với cai trị. là xu thế tất yếu của thời đại. Nếu không chú trọng đến yếu tố văn hóa thì không thể có quản trị mà chỉ có “cai trị”.

Trong Báo cáo Quản trị và phát triển (năm 1992) của Ngân hàng thế giới, thuật ngữ “Quản trị nhà nước tốt” đã được định nghĩa là: “là cách thức trong đó quyền lực thực thi để quản trị nguồn lực kinh tế và xã hội của quốc gia phục vụ cho phát triển”, " quản trị nhà nước tốt là khả năng của chính quyền trong đảm bảo sự minh bạch chính trị và tiếng nói của mọi công dân; cung cấp dịch vụ công một cách hiệu quả; thúc đẩy sự thịnh vượng, sức khỏe cho công dân và tạo lập môi trường thuận lợi cho tăng trưởng kinh tế.

Quản trị nhà nước, theo định nghĩa của WB, là “cách thức chính quyền nắm quyền lực và thực thi thẩm quyền để tạo ra các chính sách công, cũng như cung cấp các dịch vụ và sản phẩm công”. Theo Daniel Kaufmann và Aart Kraay - hai nhà nghiên cứu hàng đầu trong lĩnh vực này, quản trị nhà nước là “tập hợp các quy trình để chọn, giám sát và thay thế chính quyền, năng lực của chính quyền trong việc vạch ra và thực hiện những chính sách; và khung quản lý các tương tác giữa người dân và nhà nước”.

* Khoa Luật – Đại học Quốc gia Hà nội